Nr. 78 Sibiiu, Joi 30 Iuliu (11 August) 1887. *Anul* XXXV

TELEGRAFUL ROMAN.

Apare Marția, Joia și Sâmbătă.

ABONAMENTUL:
Pentru **Sibiiu** pe an 7 fl., 6 luni 3 fl. 50 cr., 3 luni 1 fl. 75 cr.
Pentru **monarchie** pe an 8 fl., 6 luni 4 fl., 3 luni 2 fl.
Pentru **streinătate** pe an 12 fl., 6 luni 6 fl., 3 luni 3 fl.

Pentru abonamente și inserțiuni a se adresa la
Administrațiunea tipografiei archidiecesane Sibiiu, strada Măcelarilor 47.
Corespondențele sünt a se adresa la
Redacțiunea „Telegrafului Român", strada Măcelarilor Nr. 30.
Epistole nefrancate se refusă. — Articulii nepublicați nu se înapoiază.

INSERȚIUNILE:
Pentru **odată** 7 cr., — **de două ori** 12 cr., — **de trei ori** 15 cr. rêndul cu litere garmond — și timbru de 30 cr pentru fie-care publicare.

Sibiiu, 29 Iuliu.

Consulatele austro-ungare din România și-au făcut rapoartele către ministrul de comunicațiune și din acele rapoarte vedem mai bine starea economică și în general mișcările culturali din România.

Economii nostri din mărginime se vor orienta foarte mult, dacă le vom pune la disposiție în traducere autentică raportul consulului din Tulcea așa, după cum 'l aflăm în Nr. 26 al diarului „Közgazdasági Értesitő" din 30 Iuniu a. c.

Eată raportul din Tulcea:

„Numĕrul poporațiunei, care sub domnia turcească a variat de la 35—40 mii, astădi a scădut la 15 mii, ear negoațele, cari înfloriau odinioară au decădut la nesce trafici mici și dacă starea actuală nu se va schimba, orașul Tulcea în 10 ani încetează de a mai fi oraș de negoț. Causele acestor triste decădințe sunt a se căuta în legea cea nouă agrară. Pănă când sub turci fiesce cine a putut lucra pămêntul după placul seu dacă a plătit așa numita deciuială, adi românescul guvern a dispus, cumcă lucrarea pămêntului o pot face numai supușii români.

Comasațiunea nu este încă pusă la ordinea dilei, ear obligămêntul militar și darea cea grea în atâta a înfricat pe oameni și în special pe turci, germâni și bulgari, încât și-au vêndut imobiliile și s'au mutat în Turcia, Bulgaria ori chiar și în America, ear averea lucrată de ei s'a declarat de avere a statului și ei nici nu o au putut vinde, nici o mai pot da în arêndă. Guvernul român, nu numai că nu împedecă emigrările, dar pare că tocmai le favorisează, fără ca în schimb sĕ protegeze imigrări în Dobrugia. În urma acestor emigrări populațiunea a scădut și cu ea a scădut și puterea de producțiune.

O cultură de pămênt după un sistem oare-care aici nu se observă și chiar și dacă s'ar pune la cale, nu ar fi asigurat cultivătoriul, că va secera, unde seamĕnă.

Tot asemenea nu pot sĕ esiste aici fabrici — și cea mai ponderoasă dovadă e fabrica de spirt din Tulcea, care deși aducea venite frumoase, din causele enumerate a trebuit sĕ se sisteze. Cultura vitelor este în starea cea mai primitivă. Cel mai îndatinat animal în Dobrugia este oaia, care earna vara se hrănesce sub ceriul liber, din care causă de multe ori turme întregi se prăpădesc sau sĕ înjumĕtățesc.

În decursul anului 1886 s'a esportat aproape la un milion Klgme de lână fină, moale și păroasă, luată de pe circa 600 mii de oi.

Caii încă se prăsesc în mod cam primitiv, deși guvernul acestui ram de economie i-a venit în ajutor, trimițĕnd 3 armăsari de rassă în Tulcea, ca sĕ îmbunătățească soiul. Vitele cornute și porcii se prăsesc numai ca sĕ îndestulească trebuințele locale, ear pentru esport chiar nimica.

Institute de cultură mai înaltă pentru oameni nu sunt. Înainte de aceasta s'a înființat, ce e drept un gimnasiu în Tulcea și o scoală pentru fete, dar după un an și jumĕtate de esistință s'au sistat ambele institute și s'au prefăcut în câte o scoală cu 4 clase de băeți și de fetițe.

Industria numai ca industrie de casă 'esistă, și în familii femeile torc, țes bumbac și lână, din cari produc țeseturi și mai fine, fără însĕ ca ele sĕ poată fi din de ajuns pentru acoperirea trebuințelor din bolte.

Articulii, ce înainte de aceasta i-a esportat acolo monarchia austro-ungară, adi îi impoartă Germania și în parte Francia. Cu deosebire din Germania se impoartă lucruri de mână, porcelan, ferărie și sticlă; ear din Francia, mărfuri coloniale, și obiecte de lucs deși de facto între România și Francia nu esistă convențiune comercială. Rolul neguțătorilor austro-ungari este redus la aceea, ca sĕ fie mijlocitori între neguțătorii germâni și români.

În timpul din urmă afară de năile societății dunărene Lloyd — altă naie austro-ungară nu a sosit la Tulcea, dar cu atât mai mult s'au arĕtat sub flamurele englese 5 năi, ear de cele în legătură cu Odesa și Constantinopol — Galați Brăila cât se poate de multe, un semn, că și pe aceasta cale concurența română se încearcă a cuprinde terenul de sub picioarele noastre."

Nu am fost pretini ai emigrărilor de la noi din țeară și nu suntem nici adi. Cu toate acestea nu ne vine la socoteală, că pe unele părți a le Transilvaniei în urma comasărilor o mulțime de oameni au rĕmas fără nițel pămênt și sunt adi de sute de ori mai rĕu, ca pe timpul când erau iobagi.

În iobăgie oamenii aveau un stăpân și dacă acela era de omenie, la cas de lipsă îi da bucate, lemne din pădure și așa oamenii cel puțin nu aveau sĕ lupte cu foamea și cu frigul.

Adi e mai rĕu.

Oamenii au apucat pe mânile unor oameni vampiri, cari storc și sângele și meduva din ei.

Vara, cât e drăguța de diuă îi țin la arșița soarelui în lucru și seara îi amețesc cu nesce rachiu din oare care fabrică jidovească, de le strică și corpul și sufletul. Familia acasă luptă în miserie și golătate. Dilele de lucru, ce le presteazā nenorocitul cap de familie le presteazā pentru că șede în casa pe care i o a cumpĕrat un jidan nemilos din licitație pentru dare. Sunt nenumerate casuri de aceste și n'are omul decât sĕ dea o roată prin comitatul Huniadoarei și al Albei de jos. Comuna Cetea, frumoasă comună, numeră deja vr'o 20 familii de ăst soiu de iobagi ai unor perciunați de prin Alba-Iulia și filiala Teiuș.

Aici jidovii au făcut mari cuceriri pe terenul economic. Sub firma că poate sĕ-și rescumpere moșia, când îi va vení mai bine, seduc poporul și deja și pe oamenii mai de frunte a-și vinde parcelă de parcelă, fără ca sĕ-i poată capacita conducĕtorii poporului, că au pornit spre prăpastie.

După ce a intabulat jidanul, îi dă usufructul pe dile de lucru un an doi, apoi îi dă drumul, ear în casă 'l ține tot pe dile de lucru. Astfeliu dilele de lucru deja sunt luate de jidani în arêndă și omul e mai rĕu ca în iobăgie.

Cumcă astfeliu de oameni scăpĕtați nu mai pot împliní obligămintele față de comună, biserică, scoală comitat și țeară, este constatat și remâne ca ei decât sĕ fie o rușine pe noi și o povară pe societate sĕ-și vadă de treabă.

Cum vedem în Dobrogia e mult pămênt rĕmas de turci, nemți, bulgari. Nu au decât sĕ se așede acolo și împămênteniți sĕ se numească, ear după câțiva ani, făcênd stare sĕ se reintoarcă ear în patrie, ca oameni onesti și nu ca slugi, cum sunt adi. Guvernul nostru nu are cuvênt de a-i impedeca, ear guvernul român nu are motive de a nu-i primí acolo și a le da din moșiile devenite ale statului, ca sĕ lucre și sĕ-și agonisească mai bine hrana de toate dilele.

Aici la noi scăpĕtați odată, cu greu se vor putea rehabilita, ci din contră vor putea devení chiar și periculoși societății omenesci. Acolo în țeară străină, muncind și avênd unde munci, pot devení și crutători și onesti. Beția, care în cele mai multe casuri i-a dus la sapă de lemn, pot sĕ o lase acasă și sĕ plece fără ea.

În casul acesta în curênd pot sĕ se rehabiliteze de oarece pămêntul Dobrogei e tare roditor și apoi dările încă nu sunt așa grele.

Cu regret trebue sĕ dăm acest sfat unor conaționali de ai nostrii, dar o facem, căci ne e milă de ei, în ce stare deplorabilă au ajuns și avem firma convingere, că aici nu se pot regresa. Cunoascem mulți oameni de prin mărginime, cari au scăpĕtat aici și în câțiva ani acolo după muncă intensivă, crutare și sirguință și au venit în fire. Cea ce poate mărgineanul o sĕ poată și mocanul și e rĕu, că mulți locuitori de pe la munte adi numai trăesc pentru ei, ci pentru ca sĕ muncească di de di, earna vara pentru o colibă, în care șede ce numai e a lui și pentru nisce rachiu veninos, care i l'a dat jidanul sĕ-i turbure mintea și sĕ i mânce fericirea familiei și ticna din casă.

Sub astfel de împregiurări e greu de trăit și nu se poate imputa poporului nostru, că ia lumea în cap, deșí alipirea românului către patrie și respective locul nascerei e proverbială, mai ales atunci,

FOIȚA.

Tol Fund.

Din mitologia vechilor egipteni.

(După Dr. Carol Oppel.)

Nascerea, viața și moartea lui Osiri.

(Urmare.)

Vĕdu Set, că i-a sosit ciasul. Vremea domniei trecuse, și cinstea, ce i-o arătau oamenii până acum de frică, putea sĕ se schimbe ușor într'un dispreț public, ba chiar în ocară. Și dênsul alergà fratelui seu spre întimpinare și prefacându-se îl bineventă; dar încă în aceeași di își adunà tovarășii, dicêndu-le: „Dragii mei pretini, a-ți vĕdut și a-ți audit, ce bucurie sgomotoasă a stârnit re'ntoarcerea fratelui meu în Chemi (Egipet). Noi suntem de sigur singurii, cari nu putem sĕ ne bucurăm sincer cu ceilalți; căci pe noi numai bine nu ne așteaptă. Eu sciu prea bine, că din pretinie către voi nu odată am trecut greșelile voastre cu vederea și că voi v'ați permis multe, ce numai iubirea mea către voi a putut sĕ erte. Dar astea au trecut! Osiri va sĕ țină judecată aspră. — Mie nici nu-mi este de mine; căci eu îi sunt frate. Dar când me cuget, că amicii mei vor fi dimiși din oficiile lor, vor fi degradați, ba poate aruncați pe viață la muncă în ocne, — îmi sângeră inima. Vedeți, când me cuget eu la aceste, parcă a-și dorí, ca regele sĕ nu se mai fi rentors!"

Atunci îl încungiurară toți aderenții lui întrebându-l: „Ce sĕ facem? Sfătuesce ne! Ajută-ne!"

— Nu sciu. Lăsați me. Nu-i nici un mijloc; — toți sunteți perduți.

Urmà acum o discusiune lungă, dar toate proiectele furà respinse, căci Set nu ceda din: „Tot în zadar; regele-i aspru și neîmpĕcat."

— Ne vom duce la dênsul, strigà unul desperat, ne vom arunca la picioarele regelui și vom mărturisí toate. Dar dacă cumva vĕdêndu-ne pocăința, ne va erta.

— Om laș și prost! grăì Set cu dispreț. Nu-ți poți aștepta ceasul? Înainte de vreme voesci sĕ te dai în mânile rĕsbunătoriului? Nu poate sĕ moară Osiri până atuncia? Atunci veți fi de toată vina și pedeapsa scăpați.

Set părăsì sala cu mândrie. Cei rĕmași privirà lung unul la altul. Da, dacă regele ar murí în dilele cele mai deaproape, ar fi bine de ei. Tăcuți se despărțirà și pe cale se fremântau asupra cuvêntului rostit. În diua a doua și a treia alergarà încoace și încolo, se sfătuirà cu unul și cu altul în taină, și înainte de ce ar fi rĕsărit soarele de după munții de ost, legătura ticăloasă era încheiată. Set cu 72 tovarĕși de ai sei se conjurară a ucide pe regele; Isi sĕ fie apoi îndepărtată și esilată împreună cu fiul seu, ear Set sĕ fie proclamat de rege.

Festivități după festivități se urmarà în Tape; lui Osiri îi rĕmase numai foarte puțin timp pentru de a se îngrijí de treburile ocârmuirii. Chiar și regina Aso venì în Etiopia, spre a întimpina pe a tot iubitul în capitala lui.

În vremea aceea Set mĕsurase la ocasiune potrivită înălțimea fratelui seu, și cumpĕrà cel mai frumos cosciug, care avea tocmai lungimea aceasta. A găsí un cosciug potrivit nu era greu, căci în Tape erau multe magazine de cosciuguri. Căci sciut este, că egipteanul se ocupa des cu cugetul morții și care putea, își cumpĕrà încă în vieață cosciugul și-l împodobia după plac, asemenea și mormêntul, numit „lăcașul de veci." Un cosciug frumos era un present, care se primia cu vie mulțămită la dilele de nascere ori la ori ce altă sĕrbătoare. Set dispuse acum, ca cosciugul sĕ fie împodobit bogat cu aur, fildeș, figuri de lemn și picturi și apoi îl aduse în casa sa.

Scurt după aceea regina Aso își luà rĕmas bun și călĕtorì petrecută cale scurtă de Isi, în țara sa. Isi însĕ nu se întoarse îndată, ci mai petrecù un timp oare-care în Cheft, o cetate în depărtare cam de șase mile din jos de Tape lângă Nil.

când pe lângă aceste calamităţi materiali pentru prosperarea lui culturală din vistieria statului nu se face îngrigire şi spriginire nici de un cruceriu.

Revista politică.

De multă vreme se schimbă idei între diferitele camere de comerciu austriac, pentru ca sĕ rĕspundă la întrebarea: de mai este folositoriu şi necesariu ca între Austria şi Germania sĕ se închee o convenţiune vamală. Şi camerile au ajuns la conclusiunea, că ar fi de dorit o convenţiune vamală între aceste douĕ state, pe cari multe interese internaţionale şi mai ales politice le leagă în amiciţie şi în alianţă, pentru ca sĕ păşească mână în mână contra duşmanului comun.

Întocmai după cum s'a întêmplat în Austria, aşa s'a schimbat păreri şi între camerile comerciale din Germania şi s'a discutat această întrebare. Din rapoartele camerilor prusiane n'a străbătut încă nimica în publicitate. Cât se atinge însĕ de celelalte camere ale statelor germane, după cum anunţă „Vossische Zeitung.", din scurtele lor rapoarte anuale se poate conclude, că o convenţiune între aceste douĕ mari state este earăşi de dorit, pentru ca sĕ se pună odată capĕt continuei urcări a tarifului şi sĕ se înceapă o periodă mai bună, şi comerciul se ia un avent mai favorabil.

Germania însĕ totuşi nu-i aşa aplicată a încheia o convenţiune cu monarchia noastră, de oarece ea — Germania — caută sĕ ia pe Austria peste picior şi sĕ-şi deschidă pieţe pe teritoriul României. Ea a vênat şi vêneazā mereu. Scopul şi l'a şi ajuns întru câtva. — De rĕsboiul vamal însĕ între monarchia noastră şi statul vecin, România, se folosesce şi Rusia şi după cum se vede cu bun succes. Rusia adecă încă caută sĕ-şi câştige teritoriu pentru articuli ei în România. După cum anunţă foile vieneze, societatea rusească pentru promovarea comerciului mare, — al cărei preşedinte este chiar contele Ignatief, — a încredinţat pe Williamoff ca sĕ meargă în România şi acolo sĕ facă studii şi eventual chiar sĕ mijlocească încheerea unor legături cu România. Din raportul lui Williamoff, ce la cetit societăţii într'o şedinţă a ei despre resultatul misiunei sale, resultă, că încât privesce lâna, apoi mărfurile de lână, precum şi toţi articuli de cojocărie, Rusia ar putea foarte uşor sĕ ocupe locul Austriei; dacă va scí bine folosí timpul rĕsboiului vamal dintre monarchia noastră şi România. Williamoff sfătuesce, ca ruşii sĕ se pună pe lucru, fabricanţii rusesci sĕ prevină gustului românesc şi sĕ obicinueească a acorda credit. Ministrul de rĕsboiu român a şi comandat o mare furnisare de postav dela firmele din Moscva şi a rĕmas de tot mulţămit de cualitatea acelei mărfuri. În cele din urmă recomândă Williamoff ca fabricanţii ruşi sĕ trimită cât numai se poate de multă şi de bună marfă la esposiţia din Craiova. Acestei împregiurări poate este de a-se atribuí, că companiei rusesci de navigaţiune pe marea-Neagră şi pe Dunăre, i s'a permis a reduce la 50% transportul producţiunilor destinate esposiţiunei.

După o jumĕtate de oară, ce o petrecură monarchii singuri singurei, când se salutară mai întâiu în convenirea lor dela Gastein, după ce facură mai multe plimbări împreună, după o jumĕtate de oară, ce o petrecură earăşi singuri singurei, în ḑiua următoare, în 7 August n. monarchii se sĕrutară şi 'şi deteră mâna de despărţire. Era mişcător mementul acesta al despărţirii, şi de tot impresionabilă priveliscea, ce se înfăţişa. De trei ori monarchii ş'au strins mâna cu căldură şi buzele lor au pecetluit sincera amiciţie, apoi prin aer străbătură vorbele unei voci induioşate a împĕratului german: „Aşa vrea Dumneḑeu, *la revedere!*"; la ceeace se auḑì rĕspunsul monarchului nostru: Se înţelege, *de sigur!*"

Foile germane fără escepţiune consacră întâlnirei dela Gastein înfocaţi articoli de fond şi apreţiază alianţa austro-germană în cei mai călduroşi termini. Insemnătatea întâlnirei e garanţa păcei europene, şi dovada cea mare a preteniei statului austro-ungar pentru Germania. In foile liberale germane se află în acesti articoli adesea şi atacuri îndreptate în contra Rusiei, căci toate ajung la conclusiunea, că Germania nici odată sĕ nu cedeze, ca cestiunea orientală sĕ se resolvească în defavorul Austriei. In mod de tot deosebit desvoltă această temă „Voss. Zg." căci ea pe de o parte lovesce aspru în politică actuală internă a monarchiei, de altă parte însĕ are mare speranţă, că era de resolvare a cestiunei orientale în curênd va devení o epocă triumfătoare în vieaţa statului austriac.

Convocările pentru întregirea cercurilor de alegere în dieta din Boemia au pricinuit earăşi mari tulburări în castrele populaţiunei. Se scie, că o seamă de deputaţi, nemţii, au fost părăsit dieta şi întregirea cercurilor nici până astăḑi nu s'au efeptuit. Germanii din Boemia ţin morţiş pe lângă declaraţiunile lor, făcute când au părăsit dieta; regimul e în mare încurcală, de oarece şi alegĕtorii toţi ţin la deputaţii lor şi astfel nou aleşii vor fi tot cei de mai înainte şi vor păşí pe acelaşi drum la: „abstinenţă-dietală."

Mare tulburare a produs între cehi şi visita făcută de ministrul Gautsch principelui Alfred de Lichtenstein la Holleneg. Aceasta întâlnire dă material la diferite comentarii. Foile cehe sunt toate de părere, că ministrul Gautsch caută sĕ câştige pre clericali pentru ca sĕ isoleze pe cehi prin un regulativ privitor la scoalele medii. Aceasta se adeveresce cu atât mai mult, căci chiar foile clericale cum e şi „Vaterland" se ocupă serios de procedarea ministrului faţă de scolile cehice, şi aproabă din rĕsputeri aceasta întreprindere.

Foaia oficială a publicat în cele din urmă eşirea principelui Ferdinand de Coburg din armata austro-maghiară. Principele a avut o lungă întrevorbire cu contele Kalnoky, şi după cum sosesc sciri din toate părţile, principele a trecut spre Bulgaria. Toţi ministrii şi notabilităţile din Bulgaria s'au dus la Turn-Severin pentru de a întimpina pe principele. Ce resultat va avea însĕ călĕtoria lui, rĕmâne secretul viitoriului.

Foaia rusească „Petersburgskija Wjedomosti" ocupându-se de principele Ferdinand ḑice, că în cele din urmă sfêrşitul crisei bulgare a sosit. In aceste ḑile, ḑice numita foaie, se vor iví astfel de întêmplări, cari vor accelera sfêrşitul ḑilelor „secretului". „Novoje Wremja" e de părere, că principele se înşală amarnic, dacă crede, că Rusia va eşí din ogaşia ei, dacă el va merge în Bulgaria. Pe cel ales de o sobranie nelegitimă nu-l poate Rusia recunoasce, el n'are sĕ joace rolă în Bulgaria, până ce nu-i ales de o sobranie legitimă şi cu consensul Rusiei; de vrea însĕ el sĕ joace rolul unui aventurier politic, îl va priví Rusia ca pe toţi ceilalţi inimici ai ei.

Corespondenţe particulare

ale „Telegrafului Român."

Sas-Sebeş, in 7 August, 1887 n. *(Grădinile scolari.)* Dle Redactor! În prima corespondinţă privitoare la grădinile scolari am arĕtat pe scurt însemnătatea şi folosul grădinei scolare.

Considerând însemnătatea şi folosul grădinei scolare, îi vine omului cult a crede, că nu se poate o scoală fără grădină scolară; şi durere, totuşi se află şi astăḑi scoli fără grădini scolare şi încă multe şi earăşi multe se află şi de acelea scoli, cari posed loc de grădină scolară, însĕ în grădină cresc: spini, polomidă, ori earbă şi urzici etc.

Deci Ven. Consistoriu — firesce pre basa datelor — întreabă în cercularіul seu:

„Care este causa, pentru care grădinile scoalelor nu se sporesc?"

La aceasta întrebare respunsul e foarte nefavorabil pentru noi toţi, începênd chiar dela autoritatea supremă bisericească.

Este sciut, ca In. regim de ḑeci de ani s'a interesat foarte tare de grădinile scolari, şi a impus comunelor politice a da din locul comunal loc potrivit pentru grădinile scolari.

Astfel sĕ nu merg mai departe ci numai la ordinaţiunile Nr. 32,488 ex 1872, 20,377 ex 1875 şi 20.311 ex 1876, prin care Esc. Sa dl ministru reg. ung. de culte şi instrucţiune publică dispune comunelor politice, că dacă nu pot da din locul comunal loc potrivit pentru grădinile scolare, sĕ procure un atare loc acomodat.

Venerabilul consistoriu încă a dispus prin o mulţime de cerculare a se înfiinţa grădină scoalară, pre lângă fiecare scoală.

Ba precum se vede din Cerc. Nr. 427 Sc. 1876 încă în anul 1857 sub Nr. 74 a ordonat a se înfiinţa grădini de scoală în toate comunele noastre bisericesci.

Şi cu deosebire prin circ. Nr. 772 Sc. din 1885 23 Maiu, se ordonează: ca instruirea în grădinărit şi cu deosebire în pomologie (prăsirea, crescerea şi oltoirea de pomi), începênd cu anul viitoriu scolastic în toate scoalele poporale sĕ se provadă regulat şi sistematic, ca ori care alt obiect obligat de învĕţămênt.

Venerabilul consistoriu a ordonat, ordinul s'a publicat: oficiile competente 'l-a luat la cunoscinţă şi a trecut la ordinea ḑilei, ne observându-se vre o urmă de acomodare conform ordinului.

Dacă sunt şi aḑi scoli fără grădini scolare, cine e de vină?

1. Invĕţătoriul, căci nu a tribulat a i-se da loc pentru grădină scolară.

2. Preotul, fiind el totodată şi director şi cap al comunei parochiale, asupra dênsului cade şi îngrigirea în locul prim pentru progresul poporului.

3. Comitetul parochial, fiindcă el e corporaţiunea, care trebuia sĕ facă paşii necesari, încă cu ḑeci de ani nainte, pentru a căpĕta loc de grădină scolară dela comuna politică.

4. Inspectorul districtual, căci dênsul trebuia sĕ întrevină cu autoritatea sa, şi a face toţi paşii necesari pentru ca în toate comunele aparţinĕtoare tractului seu sĕ fie grădini scolare.

Şi în fine după părerea mea chiar şi Ven. consistoriu. Căci nu este de ajuns a se da cerculare dela masa verde, ci trebue căutat ca sĕ se şi esecuteze.

Dacă Veneratul Cons. încă de mult, se ḑicem de 10 ani, ar fi luat la respundere pe toţi cei amintiţi sub Nr. 1—5 şi i ar fi chiar pedepsit pentru neîmplinirea ordinilor, sigur nu ar fi fost pusă de Ven. Consistoriu pentru acum întrebarea: „Care este causa, pentru care grădinile scolari nu se înmulţesc?"

Astfel părerea mea faţă cu partea primă a punctului I din Cerc. Ven. Consistoriu este, că nu e altă causa pentru care grădinile scolari nu se înmulţesc, decât singura neinteresare.

Numai paşi energici ar trebuí luaţi şi în timp de un an nu ar mai fi scoală fără grădină scolară.

Ear partea a doua: „Pentru ce unii învĕţători, avênd pămênt pentru grădina de scoală, nu-l cultivă pentru instruirea scolarilor în grădinărit?" Aici apoi în adevĕr respunderea în linia primă şi aproape totală cade asupra învĕţătoriului.

Acel învĕţător, carele are grădină scolară şi nu o cultivă, acela nu e la înălţimea chemărei sale şi nici nu e demn a fi ceea ce e.

Un atare învĕţător poate se va escusa, că nu a învĕţat pomăritul — nu s'a propus, pe când a studiat dênsul — aceasta însĕ nu poate fi scusă la nici o întêmplare; pomăritul e aşa de uşor, încât în câteva oare chiar 'l poţi învĕţa Afară de aceea sunt opuri, cari tractează acest obiect.

In absenţa lor învită Set pe fratele seu şi pe mai marii ţĕrii la un banchet, prin care voia şi dênsul sĕ serbeze rentoarcerea mult iubitului rege. La banchetul acesta erau de faţă şi toţi cei 72 de conjuraţi. Oaspeţii 'şi petrecură până târḑiu în noapte. Dacă voia sĕ se indepărteze vre-unul dintre oaspeţi, şi dacă nu era dintre cei conjuraţi, îl dimitea Set îndată, în vreme ce Osiri fu reţinut cu rugările cele mai inteţite. În sfêrşit nu mai rĕmase nimeni, cine sĕ poată împedeca comiterea crimei.

— Eu a-şi da, ḑise Set, un suvenir trainic de aducere aminte la ḑiua de aḑi, în care mi-a fost dat sĕ ospĕtez după o despărţire atât de îndelungată pe scumpul meu frate. Vedeţi, — continuà el şi conduse pe cei de faţă într'o sală laterală — am comandat un cosciug, care de sigur v'ar face ori-cărui mare bucurie. Ei, sĕ aruncaţi sorţi, şi care va avea norocul, acela sĕ-l ia drept suvenire la ḑiua de aḑi.

Cu toţii se apropiară şi admirară nu numai scumpetea darului, ci şi lucrul cel minunat; Set aduse cuadrate de fildeş şi acum îşi încercară unii după alţii norocul.

— Staţi! — strigà peste câteva minute unul dintre jucători, — e lucru prea nebunesc a lăsa ca oarba întêmplare sĕ decidă aci. Dar dacă ar câştiga cosciugul unul, care de loc nu l-ar putea întrebuinţa? Şi ar fi prea mare pagubă, ca sĕ rĕmână neîntrebuinţat. Eu ve propun un alt chip de decidere, care nu e mai puţin drept: sĕ căutăm cui i-se potrivesce cosciugul, şi aceluia sĕ fie. Acela sĕ fie norocosul, pe care îl va fi înzestrat natura din întêmplare cu mărimea potrivită.

Propunerea fu aprobată de toţi şi unul după altul întrà în cosciug, toţi se îmbulziau, până ce nu strigà earăş unul:

— Prietinilor, mie mi se pare, că totuşi regelui i-se cuvine întâietatea!

— Aşa-i, aşa-i, resunà din toate părţile, regele sĕ încerce pentru primadată!

Osiri întrà, se culcà, — atunci săriră conjuraţii deodată, aruncară acoperişul pe cosciug, bătură cuiele, ce stâteau la îndemână în el, mai turnară şi plumb ferbinte, — încât nimeni nu mai putea sĕ fie în stare a desface cosciugul.

Aceasta s'au întêmplat în 17 a lunei Athir, în anul al douĕḑeci şi optulea al domnirei marelui Osiri.

(Va urma.)

---

* (Căsĕtoria civilă.) Se afirmă, că pentru sesiunea următoare a parlamentului unguresc, guvernul a elaborat şi un proiect referitoriu la introducerea căsetoriei civile obligătoare în Ungaria.

Un atare învĕţător e cel mai mare inimic al seu, e cel mai rĕuvoitor al seu. Căci unde sunt poamele şi legumele cele multe, ce s'ar produce în grădina de pomărit? Unde sunt şi paralele, ce le ar putea câştiga prin vinderea de altoi? Şi pe lângă acestea unde e timpul cel plăcut, ce l'ar petrece el în grădina scolară între mulţimea de altoi şi deosebitele legume şi flori? Conversând el cu scolarii sei, prin ce ar contribuí foarte mult la iubirea de scoală şi de învĕţător din partea scolarilor şi la iubirea de lucru.

Dar sĕ nu-şi închipuească cineva, că numai singur învĕţătorul poartă vina faţă cu acest punct.

Nu e singur, şi aici are de ajutor pe dl director scolar — preotul — pe cinstitul scaun scolar — comitetul parochial, — pe On. domn inspector districtual — protopopul.

Nu me duc mai sus, ci stau la acesti trei factori, şi ḑic, că dacă unul numai ar fi fost la înălţimea chemărei sale, l'ar fi făcut pe învĕţător ca sĕ cultive grădina scolară.

Deci şi faţă cu partea a doua a punctului prim nu e nici o causă scusabilă, că un învĕţător nu-şi cultivă grădina de scoală, decât în linia primă negligenţa din partea sa, ear de altă parte neînteresarea organelor sale superiore — preot, comitet şi inspector.

Acest rĕu se poate delătura foarte uşor.

Venerabilul consistoriu sĕ dispună pe anul viitor cu ocasiunea adunărilor gen. învĕţătoresci a se propune pomăritul în o aşa mĕsură; încât fiecare învĕţător sĕ şi câştige atâtea cunoscinţe din acest obiect, încât sĕ fie în stare, a-l propune cu succes elevilor, şi a-şi cultiva grădina scolară conform cerinţelor de aḑi. De aci încolo apoi a se intrebuinţa cele mai aspre mĕsuri faţă cu cei negligenţi. Ori dacă din vina altora nu se poate cultiva gradina scolară, atunci faţă cu aceia — d. e. preotul, ori com. parochial.

Deci nimic alta nu trebue pentru delăturarea rĕului din punctul prim a cercularíului Ven. Consistoriu decât mĕsuri energice din partea Ven. Cons. şi atunci cel mult în doi ani de ḑile fie care scoală va avea grădină de scoală cultivată.

Prin mĕsuri aspre numai se poate da acum avênt acestui ram folositoriu.

Un mijloc spre aceasta ar fi şi: a se cere date cu finea fiecărui an scolastic despre câţi pomi s'au altoit? Câţi s'au dat băieţilor gratuit? Câţi s'au vêndut?

Mai departe ar fi consult a se impune: ca fiecare învĕţător de ocamdată cel puţin 200 pomişori sĕ altoiască pre an.

Ear inspectorilor districtuali a li se da mandat strict, a visita cu deamĕruntul grădinile de scoală, a se convinge, dacă datele sunt esacte.

Astfel aflu eu de consult a se purcede faţă cu p. I., privitoriu la grădinile de scoală.

Z. Murĕşan.

Convocare.

Cu provocare la conclusul adunărei generale din anul trecut, adunarea generală a reun unei învĕţătorilor români gr. or. din districtul Devei prin aceasta se convoacă în Petroşeni pe ḑilele dela *2/14—5/17 August a. c.* în localitatea, ce se va designa în faţa locului.

La aceasta adunare sunt învitaţi toţi membrii reuniunei districtuale, precum şi alţi p. t. domni iubitori de progres.

Programa:

1. *Sâmbătă* în 1/13 August seara la 8 oare convenire amicală.

2. *Duminecă* în 2/14 August asistarea membri lor la celebrarea cultului divin în biserica, ce se va designa în faţa locului, şi înmediat deschiderea adunărei.

3. Constatarea membrilor presenţi prin birou.

4. Raportul anual al comitetului central despre activitatea sa, care va conţiné şi raportul cassarului şi al bibliotecariului.

5. Alegerea comisiunilor pentru censurarea raportului, şi revisiunea raţiociniilor.

6. Discusiunea asupra temelor, şi cetirea disertaţiunilor în ordinea stabilită de comitet:

a) computul în ciclul numerilor 1—100, prelegere practică din partea învĕţătoriului Iacob German din Dobra.

b) Douĕ lecţiuni practice din Geografie, scoala, comuna, cercul şi comitatul din partea învĕţătoriului Ioan Cioran.

c) Industria domestică în raport cu referinţele patriei şi necesităţile poporului român, din partea învĕţătoriului Georgiu Gila.

d) Care este causa, pentru care grădinile scoalelor nu se sporesc, şi pentru ce unii învĕţători, avênd pămâmênt pentru grădina de scoală, nu-l cultivă pentru instruirea scolarilor în grădinărit, şi ce mĕsuri sunt de a se luà, pentru de a se da un avênt mai mare în instruirea acestui ram folositoriu?, elaborat de Nicolau Sânzian învĕţătoriu diriginte la scoala graniţărească din Haţeg.

e) Care sunt causele, pentru cari absenţiile elevilor sunt prea numeroase, şi prin ce s'ar putea delătura acest inconvenient impedecător în istrucţiunea poporală?, elaborat de Toma Neamţ din Dobra.

f) Prelegere practică din învĕţămêntul intuitiv despre orologiu ca mĕsură de timp de Nicolau Sânzian din Haţeg.

g) Disertaţiune de Nicolau Sânzian „Despre crescerea copiilor."

7. Raportul comisiunilor esmise.

8. Incassarea tacselor dela membri.

9. Alegerea vice-preşedintelui, şi eventual şi a altor membri eşiţi din reuniune.

10. Propuneri.

11. Luarea de dispositiuni pentru verificarea protocolului.

12. Încheerea.

Acest convocătoriu se va publica în fiecare tract din partea domnilor protopresbiteri concernenţi prin cercularíu, împreună cu eventualele schimbări în ceea ce privesce locul adunărei.

Deva, la 25 Iuniu, 1887. **Ioan Papiu.**
pres. reun.

Anunciu.

Sub-scrisul comitet, constituit pentru arangearea festivităţilor cu ocasiunea adunărei generale a *Asociaţiunei transilvane pentru literatura română şi cultura poporului român*, ce se va ţiné la **16/28 August a. c.**, a statorit următoriul

Program:

1. *Sâmbătă seara* în 15/27 August: **„Seara de cunoscinţă"** cu musică în grădina „Hermann" (Strada Morii); la cas de ploae în „Pavilonul" de acolo.

2. *Duminecă seara* în 16/28 August: **„Concertul reuniunei române de cântări din Sibiiu,"** în „Pavilonul" din grădina „Hermann."

3. *Luni* în 17/29 August la 2 oare d. m.: **„Banchet"** tot în „Pavilonul" din grădina „Hermann."

4. *Luni seara:* **„Bal"** în sala dela hotelul „Împĕratul Romanilor."

5. *Marţi* în 18/30 August eventual **„Escursiuni"** în diferite locuri din împregiurul Sibiiului.

Pe când ne luăm voie a notifica aceasta, onoratul public este rugat:

a) ca pentru cuartire sĕ se însinue cel mult până la **10/22 August** la dl advocat *Ioan Popa* în Sibiiu, şi aceasta cu atât mai vêrtos, câci ţinêndu-se aici chiar pe acel timp o esposiţiune artistică arangiată de concetăţenii sasi, insinuărilor ulterioare cu greu se va putea satisface;

b) insinuările pentru „Banchet", la care cu deosebire se învită şi damele, sunt a se face la dl advocat *Octavian Rusu* în Sibiiu, până la **16/28 August** adecă: **Duminecă la 12 oare a. m.** Însinuările ulterioare nu se primesc, ear la banchet vor putea participa numai persoanele provĕḑute cu bilet;

c) insinuările pentru „Escursiuni" sunt a se face la dl *Valeriu Bologa*, secretariu al inst. de credit şi economii „Albina" în Sibiiu, esclusiv până la **17/29 August** adecă până: **Luni la 12 oare a. m.**

Sibiiu, 17/29 Iuliu, 1887.

Dr. I. Moga, preşed. *Dr. R. Roşca,* secret.

Varietăţi.

* Maiestatea Sa împĕratul şi regele s'a îndurat prea graţios a trimite comunei bisericesci gr. or. din Bacamezeu pentru edificarea bisericei, pre cum şi comunei bisericesci gr. or. din Omor câte 100 fl. v. a.

* (Pregătiri pentru primirea împĕratului.) Comitetul festivităţilor din Deva a hotărît ca sĕ învite special membrii representanţii comitatense şi somităţile comitatului, apoi sĕ se facă atente municipiile învecinate, ca sĕ învite toate societăţile de pe teritoriul comitatului cu prilejul sosirei Maj. Sale, ear pretorii supremi sĕ organiseze deputaţiuni de ţĕrani, cari în portul lor caracteristic sĕ salute pe Majestatea Sa. Pentru ţinerea ordinei s'a constituit un sub-comitet sub preşedinţa vicecomitelui Barcsai, care va îngrijí şi pentru iluminat, conductul cu facle etc. Impodobirea stradelor s'a încredinţat ingineriului suprem Duca. Maj. Sa va vení poate din Caşovia la Deva.

* A. S. princesa Maria de Wied, mama reginei României, va sosí pe la sfĕrşitul lunei lui August la Sinaia, şi tot pe acel timp se va afla acolo şi mama regelui A. S. Iosefina de Hohenzollern.

* (Postal.) În comuna Maniărĕu (Magyaros, Comitatul Turda-Arieş) este de a se ocupa un post de magistru postal, ce e impreunat pe lângă depunerea unei cauţiuni de 100 fl. cu o remuneraţiune de 150 fl. 40 fl. paşal de cancelarie, 200 fl. paşal de transport.

Cererile sĕ se adreseze până în 25 August a. c. st. n. direcţiunei postale reg. ung. din Sibiiu.

* (Esposiţiune.) In Craiova se va deschide o esposiţiune a cooperatorilor la 15/27 August. Pentru a înlesní participarea şi a avea cel mai mare succes s'a făcut o reducere de 50% pentru transportul producţiunilor destinate esposiţiunei la direcţiunea căilor ferate române, apoi la direcţiunea Lemberg-Cernăuţi-Iaşi. Compania rusă de navigaţiune pe Marea-neagră şi pe Dunăre încă a acordat o reducere de 50%.

* (Remăşiţele lui Columb.) Oraşul Genua face mari pregătiri pentru serbarea ḑilei de 400 de ani, de când a descoperit Columb America. Cu aceasta ocasiune se vor transporta şi remăşiţele lui la Genua — locul seu natal, — unde se vor astruca cu mare pompă. Oasele descoperitoriului Americei a făcut deja mai multe voiagiuri. Îndată după moarte s'a pus spre eternă odichnă cadavrul lui Columb în Valladolid; după 7 ani s'a transportat la Sevilla, la 1536 tot pe aceeaşi mare, pe care a călătorit, când a descoperit America, s'a dus la Hispaniola, unde s'a pus în catedrala sf. Domingo; de aici la anul 1795 s'a dus la Cuba şi s'a pus în catedrala de acolo. Acum — poate pentru totdeuna — se aduc în oraşul seu natal.

* (Virtutea militară bulgară.) — În monetăria din Viena se bat acum din nou 30 mii medalii „Virtutea militară" pentru oştirea bulgară, şi comanda s'a făut pe socoteala institutului de credit. Încă la începutul acestui an s'au bătut 60 mii medalii, apoi alte câteva mii şi s'au trimis la Sofia, ear o fabrică a avut sĕ efectueze 30 mii decoraţii de acestea de bronz. Aceste decoraţii au pe o parte armele prinţului Alecsandru precum şi numele localităţilor, unde s'au luptat bulgarii sub comanda lui în rĕsboiul bulgaro-sĕrb.

* (O sentinţă.) — Un tribunal din Londra a condamnat la 2,000 lire sterlinge despăgubiri civile pe un tênĕr englez negustor, din causă că făgăduise unei d-şoare Hermann c'o ia de soţie şi nu şi-a ţinut făgăduiala. Domnişoara cerea 6,000 lire sterlinge.

* (Un nou isvor de petroleu). În comitatul Zala, în apropiere de Peclenitza s'a descoperit un isvor de petroleu. Un consorţiu vienez s'a şi adresat cătră ministrul unguresc pentru a câştiga dreptul de a esploata acest isvor.

* Disertatori din armata germană. După o statistică a statului maior german au fost închişi pentru delicte şi au disertat în anul 1886 un numĕr de soldaţi de 18,000.

* (Aereoliţi.) Pe timpul dintre 9 până în 13 August se asteaptă mari căderi de aereoliţi. În aceste ḑile aereoliţii se vor putea vedé în numĕr cu mult mai mare ca de obiceiu, la cas dacă ceriul va fi limpede. Acestia fac parte din trun cerc meteoric, ce în anumit timp face calea împregiurul pămêntului nostru şi ale cărui observări se pot urmări până la 830 după Christos. Contrariu torentului fenomenal din Novembre, ce înfăţişaḑă în perioade de câte 32 de ani o privelişte neobicinuită de frumoasă prin frumseţea deosebită a roiului de meteori, torentul fenomenal din August din an în an e supus la mai puţine vibraţiuni în numĕrul meteorologic, şi se observă pe întregul pămênt deopotrivă.

* (Ploae din senin.) In Argintinia s'a vĕḑut un fenomen estraordinar şi de tot rar pe la 8 oare seara. Ceriul era de tot limpede şi stelele sclipiau cu o strălucire viuă. D'odată începură a cădé din când în când picături mari de ploae, şi pe ceriu nici măcar un nouraş. Aceasta ploae dură mai multe minute. Fenomenul a fost provocat prin o repede scădere a temperaturei vaporilor de apă, pe lângă care a influinţat şi mica distanţă dela suprafaţa pămêntului.

* Şahul Persiei şa esprimat dorinţa, că în anul viitoriu, în luna lui Maiu, va cerceta mai toate ţĕrile din Europa. Şahul voesce ca sĕ cerceteze cu aceasta ocasiune cele mai însemnate stabilimente industriale.

* (Societatea pentru cultivarea pămênturilor în Romania.) „Curieriul financiar" scrie: — mai mulţi capitalişti francesi, sosiţi din Paris în Bucuresci propun d'a fonda o societate pe un capital de 30,000,000 franci pentru cultivarea pămênturilor în România.

Din esperienţele, ce se fac ḑilnic, se constată că din lipsă de braţe şi de capitaluri, agricultorii nostri nu pot lucra tot pămêntul de care dispun şi

nici introduce vreo ameliorare în cultivarea lui, pentru a produce mai mult și mai bine și a putea lupta cu concurența, ce ne fac alte state, pe piețele consumătoare.

Pentru a combate rĕul și a introduce și la noi o cultură sistematică, societatea de care vorbim, își propune d'a ara, d'a sĕmêna, d'a secera treera și d'a face într'un cuvênt toate lucrările câmpului marilor nostri agricultori, cu ale sale instrumente agricole precum pluguri cu abur, secere, batose, etc. contra unei plăți ce nu va întrece prețul muncei de astădi și care se va plătí după ridicarea recoltelor.

Unor asemenea societăți, America datoresce defrișarea și cultivarea vastelor sale câmpii. Neavênd sub ochi planul de campanie al acestei între prinderi nu putem spune încă ce resultat ar da în practica lucrurilor și în România.

* Diarul „Soleil" anunță, că o mare mișcare și ferbere domnesce în poporațiunea agricolă din Rusia centrală. Se pare, că intențiunea popurațiunei este ca sĕ emigreze în Siberia. Dacă emigrațiunea se va întêmpla, atunci criza agricolă e înevitabilă.

* (Un mijloc minunat.) Directorul unui teatru la Bruxela a venit la o idee nostimă, spre a face pe damele, care visitează teatrele, sĕ nu-și mai ție în cap pălăriile în timpul representațiunilor. Intr'o di a pus sĕ se lipească prin teatru afișuri cu următoarele cuvinte: „Damele mai în vérstă au drept sĕ-și păstreze pălăriile." De atunci nici o damă n'a voit sĕ fie mai în vêrstă și au venit la teatru fără pălării. Acest mijloc admirabil nu poate fi recomandat din destul.

Recensiune.

Vêrful cu dor, la 29 Iuniu, 1887.

(Încheere.)

Evenementele cele mai importante vor fi chiarificate — încât va permite inteligența copilului — în mod tot mai întregitor.

În anii ultimi istoria se va propune într'un necs oare-care, sĕ fie bine înțeleasă de elevi astfel, ca desvoltarea singuratecelor sĕ se esprime, sĕ se afirme după raportul causei și al efectului.

Această desvoltare a metodului chronologic va corespunde pe deplin planului de învĕțământ pentru scoalele poporale.

Toate aceste sunt bune, dară ți se scoală pĕrul măciucă, când te uiți la manualele de istorie, ce le avem scrise pentru învĕțământul elementar.

Ar fi și timpul suprem, sĕ avem și noi manuale mai de „Doamne ajută." Dar aceasta sĕ recunoascem e greu de tot, că pedecile sunt nenumĕrate și feliurite.

Sub numĕr 8 ni se arată mijloacele de învĕțământ ale instrucțiunii istorice. Aci se numeră între mijloacele intuitive ale istrucțiunei istorice: chartele istorice, icoanele istorice, monumentele architectonice sculpturale precum și facsimile și adnesse etc. Trebue sĕ ne oprim aci și sĕ observăm cu cea mai mare părere de rĕu, că pe lângă aceea, că avem manuale rele dar apoi mapele istorice lipsesc cu desĕvărșire ca mediu intuitiv tipic al învĕțământului istoric în scoalele populare.

Este trist lucrul, dar adevĕrat.

Sub Nr. 9 se arată forma învĕțământului istoric, carea nu poate fi decât cea acromatică întregită — mai ales la repețiri și esaminări — prin forma socratică — catechetică.

Sub Nr. 10 se desfășură: „Istoria instrucțiunii istorice." În acest capital, după ce se atinge per tangentem despre scoalele mănăstirilor din evul mediu, despre umanisti, de reformători ca Luter, Melanchton, de Neander, de Rovelink, care scrisese pe la începutul secului al 16 cel mai de frunte op al timpului seu: „Fasciculus temporum:" pomenesce cu laudă pe Comenius, căci prin acest renumit bărbat al secului al 17-lea instrucțiunea istoriei capĕtă avênt mare, esprimându-și dorința, ca în scoalele populare sĕ se propună și istoria universală dela facerea lumii începênd până în timpul de față. Din scrierile lui Comenius conchidem, că Comenius s'a nisuit a da materialului istoric un arangeament pe basa fundamentalului principiu pedagogic — luând adecă în considerare etatea și capabilitatea scolarului.

În fine, ce se atinge de istoria învĕțământului istoric la noi, ajunge sĕ aruncăm un ochiu asupra manualelor de istorie și sĕ ne convingem pe deplin, că toate aceste manuale cunoscute — unele mai rele decât altele, — n'au nici o legătură metodică în materialul de a învĕța istoria.

Tot ce voim sĕ constatăm aci este, că manuducerea de care ne am ocupat în aceasta dare de seamă, chiar în partea sa teoretică este de un mare folos pentru învĕțătorul, care propune istoria în scoalele populare chiar și pentru învĕțătorul mai puțin cualificat.

II. În partea practică și-au dat autorii multă osteneală ca atât în privința disposițiunii cât și în privința elaborării lor sĕ fie lecțiunile într'adevĕr lecțiuni de model.

Pe basa acestor lecțiuni de model chiar și un învĕțător mai puțin cualificat găsesce o înlesnire foarte mare la propunerea materialului istoric.

III. Apendicele servesce spre întregirea opului, avênd de scop d'a înlesní foarte mult istrucțiunea. Apendicele este așa dicênd, materialul întregitor, ce trebue sĕ complecteze oare-cum cunoscințele învĕțătorului. Tot asemenea de mare folos sunt pentru învĕțător și conspectele despre cele mai importante invențiuni și despre cele mai importante evenimente istorice. Nu i vorbă, ici colea s'a strecurat și câte o eroare mai în stil, — mai în ceeace privesce esactitatea, dar valoarea ei cu toate acestea rĕmân e nealterată mai cu seamă în partea sa teoretică.

I. D. P.

Loterie

Mercuri în 10 August 1887.

Brünn: 43 20 19 56 44

Bursa de Viena și Pesta.

Din 9 August n. 1887.

	Viena	*B.-pesta.*
Renta de aur ung. de 6%	—.—	—.—
Renta de aur ung. de 4%	100.45	100.45
Renta ung. de hârtie	87.40	87.45
Împrumutul drumurilor de fer ung.	150.50	150.50
I emisiune de oblig. de stat dela drumul de fer oriental ung.	98.—	98.–
II emisiune de oblig. de stat dela drumul de fer orient. ung.	—.—	—.—
Oblig. de stat dela 1876 de ale drumului de fer oriental ung.	115 50	115.50
Obligațiuni urbariale transilvane	104.50	104.30
Obligațiuni urbariale croato slavonice	—.—	104 75
Obligațiuni ung. de rescumpĕrarea decimei de vin	100.—	100.50
Sorți ungurești cu premii	123.—	122.50
Sorți de regularea Tisei	123.50	123.50
Renta de aur austriacă	112.80	112.50
Sorți de stat dela 1860	136.—	136.25
Acțiuni de bancă austro-ung.	884.—	884.—
Acțiuni de bancă de credit ung	287.50	287.–
Acțiuni de credit austr.	281.60	280 90
Scrisuri foncțiare ale institutului „Albina"	—.—	101.—
Galbin	5.90	5.95
Napoleon	9 96	9.99
100 marce nemțesci	61.65	61.77½
London pe (poliță de trei luni)	125.90	125.95

Nr. 293. [1633] 1—3

CONCURS.

Pentru întregirea posturilor învĕțătoresci, dela scoalele române gr. or. din comunele mai jos însemnate ale protopresbiteratului Iliei, se escrie concurs cu termin de 30 dile dela prima publicare.

1. Furcșoara, cu salariu anual de 200 fl. v. a. cuartir, grădină de legumi în mărime de 400□ stângini, și lemne de foc.

2. Almășel, cu salariu de 150 fl. v. a. și 3 stângini lemne pentru foc.

3. Gialăcuta, cu filia Căbești, cu salariu de 150 fl. v. a. cuartir, folosința grădinei dela scoală și 3 stângini de lemne.

4. Micănești, cu salariu de 150 fl. v. a. și lemne de foc de ajuns.

5. Têrnava, cu salariu de 150 fl. v. a. cuartir, folosința a douĕ grădini și lemne de foc.

Doritorii de a ocupa vreuna din aceste stațiuni își vor așterne suplicele instruite conform legilor în vigoare la sub semnatul oficiu protopresbiteral până la terminul sus indicat.

Oficiul protopresbiteral gr. or. al tractului Iliei, în conțelegere cu comitetele parochiale concernente.

M. Ilia, la 24 Iuliu, 1887.

Avram Pecurariu,
protopresbiter.

Nr. 266. [1634] 1—3

CONCURS.

Pentru ocuparea posturilor învĕțătoresci vacante dela scoalele române gr. or. în parochiile gr. or. mai în jos însemnate din protopresbiteratul gr. or. al Câmpenilor, se escrie concurs cu termin până la 25 August a. c. st. v.

1. În Vidra de sus, un post de învĕțător cu un salariu anual de 250 fl. v. a. solvit în rate lunare din fond și repartiție, cuartir liber și 4 stângini lemne de foc, din cari sĕ se în căldească și sala de învĕțământ.

2. În Neagra de jos, un post de învĕțător cu un salariu de 200 fl. v. a. solvit în rate trei-lunare din repartiție, cuartir liber și lemne de încălțit.

3. În Ponorel, un post de învĕțător împreunat cu un salariu de 200 fl. solvit în pătrare de an din repartiție, cuartir și lemnele trebuincioase de foc.

4. În Lăpuș, un post de învĕțător cu salariu de 200 fl. solvit în rate trei-lunare din repartiție și lemne pentru încălțire.

5. În Sohodol, un post de învĕțător cu salariu de 150 fl. solvit în pătrare de an din repartiție, cuartir și lemne trebuincioase pentru foc.

6. În Poiana, — Peleș și Lazesci, — în fie-care câte un post de învĕțător cu câte un salariu de 150 fl. solvit în pătrare de an din repartiție și lemnele trebuincioase pentru încălțire.

7. În Certegea și Valeaverde, în fiecare câte un post de învĕțător cu un salariu de 100 fl. solvit în pătrare de an din repartiție, cuartir și lemne de încălțit.

Doritorii de a ocupa vr'unul din aceste posturi sĕ-și trimită cererile lor concursuale instruite conform legilor din vigoare până la terminul mai sus indicat la:

Oficiul protopresbiteral gr. or. al Câmpenilor.

Câmpeni, 21 Iuliu, 1887.

Romul Furduiu,
protopr.

Nr. 152. [1630] 3—3

CONCURS.

Se publică pentru ocuparea postului învĕțătoresc la scoala confesională greco-orientală din Erdő-Szent-György.

Emoluminte: 150 fl., una sută cincideci floreni val. austr., plătiți în rate lunare; casă și grădină.

Cei ce doresc a concura sunt poftiți în termin de 30 de dile dela prima publicare ln „Telegraful Român," una a se înfățișa în fața locului, spre a face cunoscință cu poporul, ear alta a-și așterne concursul seu, provĕdut cu documentele poftite, oficiului protopresbiteral greco-oriental în Mureș-Oșorheiu.

Dat din împreună înțelesul comitetului parochial respectiv.

Mureș Oșorheiu, 12 Iuliu, 1887.

Parteniu Trombitaș de Bethlen,
protopresbiter.

Nr. 401. [1629] 3—3

CONCURS.

Pentru întregirea posturilor învĕțătoresci dela scoalele confesionale gr. or. din comunele mai jos însemnate ale protopresbiteratului Sĕliștei, se escrie concurs cu termin de 30 de dile dela prima publicare.

1. Alămor, cu salariu anual de 150 fl.

2. Sĕlište, cu salariu anual de 400 fl., ce se va solví în rate lunari anticipative. Tot pentru acest salariu alesul învĕțătoriu va fi obligat a ține și un despățământ la scoala de repetiție.

3. Tilișca, cu salariu anual de 300 fl., cuartir gratuit și lemnele trebuincioase pentru încălțit. Alesul învĕțătoriu va fi obligat a ține Dumineca și sĕrbătoarea o strană în biserică și un despărțământ la scoala de repetiție.

Cererile concursuali, instruite conform legilor în vigoare, sunt a se așterne sub semnatului oficiu protopresbiteral până la terminul sus indicat.

Sĕlište, 13 Iuliu 1887.

În conțelegere cu comitetele parochiale concernente.

Oficiul protopresbiteral greco-oriental al Sĕliștei.

Dr. Nicolau Maier,
protopresbiter.

Picăturile lui St. Iacob.

Se întrebuințează ca mijloc spre deplină și sigură lecuire contra tuturor suferințelor de stomach și de nervi, chiar și contra boalelor, cronice, catar de stomach, slăbire de stomach, colică, junghiuri, mistuire neregulată, tresaltare, batere de inimă, durere de cap etc. **Picăturile lui Iacob,** destilate conform receptului **peregrinilor monăstirei Actra** din **22 de plante de cură radicală din orient,** unde și adi fie-care se întrebuințează cu cel mai mare succes spre cură, stipulă prin compunere la întrebuințarea picăturilor resultat sigur.

Prețul: **60 cr.,** o sticlă mare **1 fl. 20 cr. v. a.,** pe lângă trimitere ori asignațiune. **În toate farmaciile se află,**

Deposit principal: *M. Schultz, Hannover,* Eschenstrasse 6. [1452] 17—26

Redactor provisoriu: Dr. Remus Roșca. Editura și tipariul tipografiei archidiecesane.